

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

Warszawa, 4 lipca 2012 roku

ZSS/500/13/2012/JZ

**Pan
Jarosław Gowin
Minister Sprawiedliwości**

docierają do mnie opinie o potrzebie wprowadzenia zmian do przepisów określających warunki dopuszczalności i tryb dokonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych w sprawach nadużyć seksualnych wobec dzieci, popełnianych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej, tj. czyny z art. 200a Kodeksu karnego.

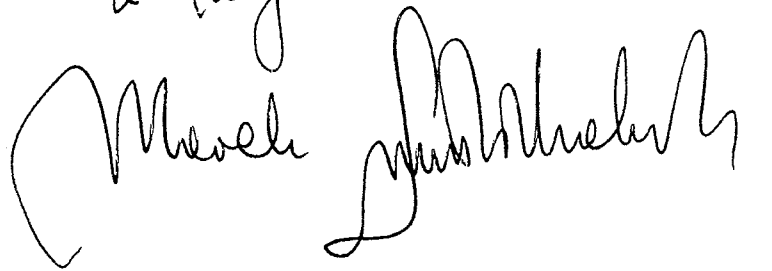
Możliwość dokonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych w ww. sprawach jest wprawdzie dopuszczalna na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.), lecz nie pozwala na stosowanie metody wykrywania osób o skłonnościach pedofilskich, krzywdzących małoletnich, polegającej na stworzeniu w Internecie przez Policję osoby fikcyjnego małoletniego, za którą skrywałby się funkcjonariusz. Stanowisko, iż na podstawie obowiązujących przepisów ustawy o Policji nie jest możliwy taki rodzaj czynności operacyjno-rozpoznawczych, zajmuje Departament Postępowania Przygotowawczego Prokuratury Generalnej, o czym dowiedziałem się z pisma Zastępcy Komendanta Głównego Policji z 1 czerwca 2012 r., znak: Ak-1910/1716/2012/JK.

Do Sejmu VI kadencji wpłynął poselski projekt ustawy o czynnościach operacyjno-rozpoznawczych (druk sejmowy nr 353). Projekt zakładał możliwość stwarzania w ramach takich czynności osoby fikcyjnej w Internecie. Wobec powyższego projektu stanowisko zajęła Rada Ministrów (pismo z 30 czerwca 2008 r., znak: DSPA-140-87 (4)/08, dokument dostępny na sejmowej stronie internetowej przy druku sejmowym nr 353), uznając, iż *zamiar opracowania ustawy regulującej kompleksowo problematykę wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych należy bezsprzecznie ocenić jako trafny i potrzebny* (s. 4). Ponadto, w powyższym

dokumencie przeczytać można również, że zagadnienie czynności operacyjno-rozpoznawczych było opracowywane przez Radę Ministrów przy wsparciu grupy ekspertów, lecz z powodu wniesienia do Sejmu RP przez grupę posłów gotowego projektu ustawy – odzwierciedlającego koncepcję rządową – Rada Ministrów zaproponowała procedowanie nad projektem poselskim i uzupełnienie go uwagami pochodzącymi od rządu (s. 2 stanowiska Rady Ministrów).

Sejm nie zdążył przed końcem kadencji doprowadzić do trzeciego czytania powyższego projektu ustawy.

Działając na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Nr 6, poz. 69, z późn. zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o udzielenie informacji, czy są prowadzone prace nad regulacją czynności operacyjno-rozpoznawczych, która umożliwiłaby właściwym organom wprowadzanie do Internetu fikcyjnych osób małoletnich w celu wykrywania i likwidowania zjawiska nadużyć seksualnych wobec dzieci.

z wyrazami szacunku

DPK-I-072-9/12/2
dot. ZSS/500/13/2012/JZ

Pan
Marek Michalak
Rzecznik Praw Dziecka

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 lipca 2012 r., nr ZSS/500/13/2012/JZ, dotyczące *wprowadzenia zmian do przepisów określających warunki dopuszczalności i tryb dokonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych w sprawach nadużyć seksualnych wobec dzieci, popełnianych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej, tj. o czyny z art. 200a k.k.*, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Poruszona przez Rzecznika Praw Dziecka problematyka nie należy do właściwości Ministra Sprawiedliwości. Uregulowanie czynności operacyjno-rozpoznawczych w sposób wskazany w powołanym piśmie, umożliwiającym właściwym organom wprowadzenie do Internetu fikcyjnych osób małoletnich w celu wykrywania i likwidowania zjawiska nadużyć seksualnych wobec dzieci, z uwagi na obszar jakiego dotyczy, zgodnie z *ustawą z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437, z późn. zm.) pozostaje w kompetencji Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rolą Ministra Sprawiedliwości w odniesieniu do omawianego zagadnienia jest przede wszystkim opracowanie rozwiązań pozwalających na dostosowanie prawa karnego do potrzeb społecznych oraz skuteczne wykrywanie i ściganie takich przestępstw.

Powołany art. 200a k.k. jest wynikiem inicjatywy podjętej przez Ministra Sprawiedliwości w związku z występowaniem w przestrzeni publicznej nowych

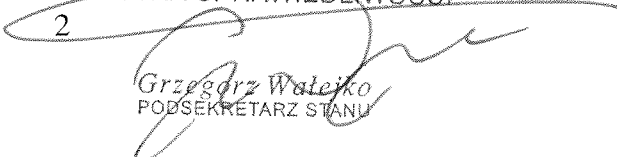
zagrożeń towarzyszących rozwojowi sieci telekomunikacyjnych oraz coraz bardziej powszechnemu dostępowi do Internetu.

Wprowadzony został ustawą z dnia 5 lipca 2009 r. o zmianie ustawy Kodeks karny, ustawy Kodeks postępowania karnego, ustawy Kodeks karny wykonawczy, ustawy Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1589, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 8 czerwca 2010 r.

Ustawa wprowadziła istotne zmiany przepisów prawa karnego materialnego poprzez wprowadzenie do części szczególnej Kodeksu karnego m.in. nowych typów przestępstw określonych w art. 200a § 1 i 2 Kodeksu karnego. Ochroną prawa karnego objęte zostało wówczas nawiązanie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej, kontaktu z małoletnim poniżej lat 15 w celu popełnienia przestępstwa określonego w art. 197 § 3 pkt 2 k.k. (zgwałcenie pedofilskie) lub art. 200 k.k. (obcowanie płciowe z małoletnim poniżej 15 lat) i wprowadzenia w błąd małoletniego, wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania sytuacji albo przy użyciu groźby bezprawnej, do spotkania się z nim (art. 200a § 1 k.k.) oraz złożenie, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego lub sieci telekomunikacyjnej, małoletniemu poniżej lat 15 propozycji obcowania płciowego, poddania się lub wykonania innej czynności seksualnej lub udziału w produkowaniu lub utrwalaniu treści pornograficznych, z zamiarem jej realizacji (art. 200a § 2 k.k.).

Powołaną ustawą dokonano także nowelizacji art. 19 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277, z późn. zm.), poszerzając o nowe typy przestępstw, w tym kryminalizujące zjawisko *groomingu* (określone w art. 200a § 1 i 2 k.k.), katalog czynów, w odniesieniu do których może być prowadzona kontrola operacyjna, udostępniając Policji instrument ułatwiający efektywną walkę z tym rodzajem przestępczości.

Do kompetencji ministra właściwego dla spraw wewnętrznych należy natomiast inicjowanie dalszych działań mających na celu wdrożenie prac nad zmianą unormowań umożliwiających prawidłową realizację ustawowych zadań Policji.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
2

Grzegorz Wałęka
PODSEKRETARZ STANU